

Asia: VN/1631/2020-LVM-117

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi liikenteen palveluista annetun lain, tieliikennelain 155 §:n sekä ajoneuvolain 25 ja 27 a §:n muuttamisesta (taksisääntelyn korjaus)

Nykytilan arviointi

Huomionne esityksen nykytilan arviointia koskevasta luvusta 2:

Esityksestä puuttuu joltain osin perustelut sille, miksi taksialalla tarvitaan oletettavasti aina jonkinlaista sääntelyä suojaamaan kuluttajia. Hieman laajempi taustoitus siitä, mitkä taksialan erityispiirteet luovat tarpeen laajemmalle sääntelylle kuin esimerkiksi useilla muilla palvelualoilla, auttaisi saamaan jäsentyneemmän kokonaiskuvan niistä haasteista, joita sääntelyllä pyritään ratkaisemaan. Tärkeimpinä syinä sääntelylle lienee turvallisuus ja yleisemmin palvelun laatu (esim. reitin suunnittelu asiakkaan kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla) sekä hinnoittelu, ja erityisesti näihin liittyvät informaatio-ongelmat.

Taksipalvelujen laatu ja turvallisuus

Huomionne erityisryhmien kuljettajakoulutusta koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 26 a §) ja sen perusteluista:

-

Huomionne erityisryhmien kuljettajakoulutuksen ja yrittäjäkoulutuksen koulutusorganisaation hyväksymistä, velvollisuuksia ja valvontaa koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 35 a §, 35 b §, 36 a §, 36 b §, 193 a §) ja sen perusteluista:

-

Huomionne taksikuljettajan ajoluvan myöntämiseen vaikuttavien sakkorekisteristä ilmenevien tekojen karenssiajan muutosta koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 25 § 3 mom.) ja sen perusteluista:

-

Huomionne taksikuljettajan ajoluvan väliaikaista todistusta koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 25 § 5 mom.) ja sen perusteluista:

-
Huomionne taksinkuljettajan ajoluvan uusimisen ajankohtaa koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 26 § 2 mom.) ja sen perusteluista:

-
Huomionne taksinkuljettajan kokeen sisältöä ja Liikenne- ja viestintäviraston roolia kokeen järjestäjänä koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 25 a §) ja sen perusteluista:

-
Huomionne taksinkuljettajan kokeen koesuorituksen hylkäämistä ja osallistumiskieltoa koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 246 a §) ja sen perusteluista:

Taksipalvelujen saatavuus

-
Huomionne liikkumispalvelun tarjoajan tietojen toimitusvelvollisuutta koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 179 §) ja sen perusteluista:

Harmaan talouden torjunta taksialalla

-
Huomionne taksikyydeistä kerättäviä ja tallennettavia vähimmäistietoja koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 15 a §) ja sen perusteluista:

Samaan tapaan kuin nykytilan arvioinnissa, esityksestä puuttuu perusteluja sille, miksi juuri taksialalla harmaa talous voi olla laajamittainen ongelma ja miksi taksiala voi poiketa muista toimialoista harmaan talouden osalta. Tällainen taustoitus olisi hyödyllistä. Taksikyydeistä kerättävistä vähimmäistiedoista säättäminen vaikuttaa järkevältä toimenpiteeltä harmaan talouden ehkäisemiseksi. Taksialan harmaan talouden laajuudesta ei kuitenkaan ole täysin selvää kuvaa. Tämän lisäksi aiemman uudistuksen vaikutuksista harmaaseen talouteen ei vielä ole luotettavaa tutkimustietoa. Heinäkuussa 2018 toteutetun uudistuksen selvitys asiasta on tällä hetkellä käynnissä Valtion taloudellisessa tutkimuskeskuksessa.

-
Huomionne taksamittareiden sekä muiden laitteiden ja järjestelmien käyttämistä koskevasta ehdotuksesta (ajoneuvolain 25 § 2 mom. ja 27 a § 2 ja 4 mom.) ja sen perusteluista:

-
Huomionne ehdotuksesta koskien yritys- ja yhteisötunnuksen asettamista taksiliikenneluvan myöntämisen edellytykseksi (liikennepalvelulain 6 § 1 mom. 9 kohta) ja sen perusteluista:

-
Huomionne taksiliikennelupa-asiakirjan ajoneuvossa mukana pitämistä koskevasta ehdotuksesta ja siihen liittyvästä taksinkuljettajan vastuuta koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 151 § 1 mom. 8 kohta ja 2 mom. 1 kohta, 268 § 1 mom. 2 kohta) sekä niiden perusteluista:

Huomionne taksikuljettajan vastuuta koskevasta ehdotuksesta liittyen ajoneuvossa matkustajan nähtävillä pidettäviin tietoihin (liikennepalvelulain 151 § 2 mom. 2 kohta, 268 § 1 mom. 2 kohta) ja sen perusteluista:

-

Huomionne taksivalaisimen käyttövelvollisuutta ja siihen liittyviä poikkeuksia koskevasta ehdotuksesta (tieliikennelain 155 §) ja sen perusteluista:

-

Huomionne yrittäjäkoulutusta ja yrittäjäkoetta koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 6 § 1 mom. 10 kohta ja 2 mom. 8 kohta, 6 a §) ja sen perusteluista:

-

Taksipalveluiden hinnoittelu

Huomionne taksipalvelujen hinnoittelurakennetta koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 152 § 2 mom.) ja sen perusteluista:

Taksiuudistusten hintavaikutusten arvioimiseksi olisi järkevää tarkastella taksialan hintakehitystä ennen ja jälkeen uudistuksen, ja verrata sitä johonkin samankaltaiseen maahan esim. Ruotsin tilanteeseen. Hallituksen esityksessä vertaillaankin hintaindeksejä Suomen ja Ruotsin välillä, mutta ajankohtana on miltei 30 vuoden periodi ja indeksipisteet näytetään vuosittain (ks. HE:n kuvio 1). Tärkeämpää olisi vertailla hintoja viimeisen uudistuksen ympärillä ja arvioida tarkemmin sen aiheuttamia mahdollisia lyhyen aikavälin hintavaikutuksia. Tämän voisi tehdä esimerkiksi alla olevan kuvan tapaan, jossa on eriteltynä taksimatkojen hintaindeksit Suomen ja Ruotsin Tilastokeskusten keräämistä kuluttajahintaindekseistä kuukausittain tammikuusta 2015 huhtikuuhun 2020. Kesäkuu 2018 on standardoitu kuvaan indeksipisteellä 100 molemmille maille helpottamaan uudistuksen vaikutusten arviointia. Kuvan perusteella vaikuttaa siltä, että uudistus nosti hintoja Suomessa melko merkittävästi. Sen perusteella voidaan todeta, että markkinoiden avaaminen ei siis ole laskenut hintoja vaan päinvastoin kasvattanut niitä. Tämä saattaa johtua esimerkiksi hintojen vertailun vaikeudesta, mutta asiaa tulee selvittää lisää. Ehdotettu esimerkkihinnan ilmoittamista koskeva sääntely saattaa korjata tätä ongelmaa. Jatkossa alan hintakehitystä on hyvä seurata systemaattisemmin. Lisäksi on hyvä kiinnittää huomiota siihen, miten LVM:n määrittämä raja esimerkkihinnalle asetetaan, ja miten se vaikuttaa hinnoitteluun.

Kuvio liitetiedostona.

Lausunnon varsinaiset valmistelijat:

Jarkko Harju, tutkimusprofessori, VATT

Kaisa Kotakorpi, professori, Tampereen yliopisto ja VATT

Huomionne esimerkkimatkan hinnan ilmoittamista ja hinnasta sopimista koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 152 § 3 ja 4 mom.) ja sen perusteluista:

-
Huomionne erityisryhmille suunnattujen lisäpalvelujen enimmäishintaa koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 152 § 5 mom.) ja sen perusteluista:

-
Vaikutusten arviointi

Huomionne esityksen vaikutusten arviointia koskevasta luvusta 4.2:

-
Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Huomionne esityksen voimaantuloa ja siirtymäsäännöksiä koskevasta luvusta 9:

-
Muita huomioita esitysluonnoksesta

Huomionne muista mahdollisista asioista:

-
Voit jättää kommentit lausuntoon myös liitteenä

[taksikuljetusten-kuluttajahintaindeksi.jpg](#)

Huhtala Anni
VATT

Niskanen Anita
Valtion taloudellinen tutkimuskeskus - Jarkko Harju ja Kaisa Kotakorpi